

Sygn. akt II CNP 31/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2016 r.

skargi P. M.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 października 2013 r., sygn. akt I ACa (...)

wydanego w sprawie z powództwa P. M.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej z siedzibą

w K.

o zapłatę,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;

przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. J.K. kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście) wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem wynagrodzenia udzielonej pomocy prawnej skarżącemu w postępowaniu ze skargi.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 października 2013 r. z prawem wniesioną przez powoda w sprawie przeciwko P. Spółka Akcyjna z siedzibą w K. o zapłatę zważyć należy, co następuje:

Stosownie do ustabilizowanego stanowiska orzecznictwa Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego orzeczenie niezgodne z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. to orzeczenie sprzeczne z niewątpliwymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, oraz takie, które zostało wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (por. jedynie przykładowo wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. I CNP 100/09, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09, niepubl.; z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08, niepubl. z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

W świetle przedstawionego stanowiska bezprawność judykacyjną, o której mowa w przywołanym art. 424¹ § 1 k.p.c., należy więc definiować w sposób autonomiczny, węższy od tradycyjnie rozumianej bezprawności w dziedzinie odpowiedzialności cywilnej, z uwzględnieniem specyfiki sądowego stosowania prawa, istoty władzy sądowniczej i niezawisłości sędziowskiej i nie może być ona traktowana jako podstawa do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Państwa w odniesieniu do każdego wadliwego wyroku (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2006 r., sygn. I CNP 14/06, niepubl.; z dnia 28 marca 2007 r., sygn. II CNP 124/06, niepubl.; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. BP 62/07, niepubl.; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10, niepubl.).

W orzecznictwie utrwalony jest także pogląd, że stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia to ustalenie jego bezprawności, które nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, tj. orzekania w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od

obowiązujących ustaw, ale także od „głosu sumienia” sędziego oraz jego swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z władzy sędziowskiej, ale także z prawa pozytywnego, często posługującego się pojęciami niedookreślonymi i klauzulami generalnymi albo dekretującego wolność decyzji sędziego. Treść orzeczenia zależy również od rezultatów wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, metod oraz podmiotu, który jej dokonuje. Z istoty wykładni wynika więc wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem. Już z tych powodów uzasadnione jest, aby w odniesieniu do działalności jurysdykcyjnej sądu sformułować autonomiczne pojęcie bezprawności. Jeśli więc na gruncie odpowiedzialności cywilnej bezprawność oznacza generalnie naruszenie normy właściwego zachowania się, wynikającego z ustawy lub z umowy międzynarodowej, to w odniesieniu do odpowiedzialności za wydanie orzeczenia sądowego musi być skorygowana specyfiką władzy sądowniczej oraz jej ustrojem. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, których to cech nie nosi zaskarżony rozpatrywaną skargą wyrok.

Skarżący oparł skargę na zarzucie niezgodności zaskarżonego wyroku z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP, art. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka, art. 172 § 2 k.c., art. 292 k.c., art. 352 § 1 k.c., art. 224 § 2 k.c., art. 225 k.c., w zw. z art. 230 k.c.; art. 1, 2, 3, 4 ustawy o ks. wieczystych i hipotece; a także przepisów prawa procesowego - art. 386 § 4, art. 233, 234, 382, 391 k.p.c.. Jednakże w dużej mierze przedstawiane przez skarżącego zarzuty są polemiką z „oceną prawną dowodów”, nie stanowią natomiast oczywistego naruszenia prawa. Nie doszło zatem do kwalifikowanego naruszenia wskazanych regulacji, wiązało się to ze swobodną oceną sądu orzekającego.

W konsekwencji Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 424⁹ k.p.c.), gdyż przedstawiona argumentacja nie przekonuje, że zaskarżony wyrok zapadł z naruszeniem prawa w rozumieniu art. 424¹ k.p.c.